

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ І ЖУРНАЛІСТИКИ

Силабус освітньої компоненти

Назва компоненти: **Політичні комунікації**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Сторінка компоненти в Moodle:

<https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=3747>

Сторінка компоненти в електронній бібліотеці:

<http://91.217.179.170:9100/libr/DocSearchForm>

Кількість кредитів ECTS: **3**

Форма підсумкового контролю: **екзамен**

Викладач: **Кочубей Лариса Олександрівна**, доктор політичних наук, професор

Опис освітньої компоненти

Освітня компонента «Політичні комунікації» є вибірковою освітньою компонентою навчального плану, яка сприяє підготовці фахівців із високим професіоналізмом за сучасних надскладних умов інформаційного простору.

Основними організаційними формами навчання є *лекції та практичні заняття*, які передбачають комплексну реалізацію практичної, загальноосвітньої, виховної та розвиваючої мети, що досягається в процесі практичного оволодіння.

Мета: оволодіння комплексом знань, методик та інструментів з політичних комунікацій; формування системних знань з комунікації у сфері політики, осмислення закономірностей функціонування політики як засобу комунікації.

Завдання:

- розглянути основні теорії, концепції й підходи до розуміння й використання категорії «політичні комунікації»;
- викласти теоретичні засади політичної комунікації, визначити причини і передумови її виникнення, основні етапи становлення і розвитку, закономірності функціонування;
- розкрити особливості політичних комунікацій в системі масових комунікацій, їх місце і роль в політичному процесі;
- сприяти формуванню творчого підходу до використання отриманих знань, умінь і навичок у практичній роботі;

- визначити найбільш ефективні підходи до вибудовування політичних комунікацій та їх роль у сучасному політичному процесі;
- розглянути основні типи і властивості політичних комунікацій, а також їх відмінності залежно від суб'єктів та характеру інформації;
- навчити розрізняти пропаганду, зв'язки з громадськістю, інформування та інші типи політичних комунікацій;
- оволодіти необхідним інструментарієм медіа-досліджень;
- виробити вміння фахової роботи з політичними комунікаціями на всіх рівнях журналістської і політичної діяльності.

Вивчення курсу «Політичні комунікації» формує у здобувачів вищої освіти систему логічно завершених базових знань про, журналістику, політику, адекватних їм умінь і навичок.

Предмет: сучасні досягнення світового та вітчизняного гуманітарного знання в усьому його багатстві та різноманітності наукових спрямувань, охоплює основну проблематику сучасної журналістики і політичної науки, зокрема, предмет і метод журналістики, розвиток політики як суспільного явища, еволюцію політичних комунікацій, проблеми функціонування політичного життя, утвердження громадського суспільства і демократії, функціонування політичної системи та її інститутів, питання політичної свідомості та культури, проблеми світового політичного процесу і міжнародних відносин, напрямки і спроби політичного прогнозування.

Ключові слова: політичні комунікації, інформаційний простір, комунікативні технології, політична діяльність, журналістська діяльність.

Передумови вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента «Політичні комунікації» базується на знаннях таких компонент: «Політичний PR», «Основи зв'язків з громадськістю та реклами», «Соціальні комунікації», «Політологія».

Тематичний план освітньої компоненти

Розділ 1. Теоретико-методологічні засади політичних комунікацій: сучасні особливості впровадження

- 1.1. Сутність, етапи і основні функції політичних комунікацій. Сучасні політичні комунікації
- 1.2. Масові комунікації. Медіа-ефекти. Сучасні міжнародні масові комунікації
- 1.3. Електоральна комунікація. Політичний маркетинг
- 1.4. Пропаганда і PR. Політична реклама

Розділ 2. Організаційне забезпечення політичних комунікацій.

Цифровізація та стереотипізація

- 2.1. Сучасний політичний іміджмейкінг та брендинг
- 2.2. Цифровізація політичних комунікацій та їхній вплив на політичний вибір. Електронна демократія та електронне урядування
- 2.3. Професійна робота із ЗМІ. Методи створення, підтримки та протидії стереотипам громадської думки

Система та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка рівня знань здобувача з освітньої компоненти передбачає комплексне врахування результатів поточного контролю (сума накопичених балів впродовж вивчення ОК) та семестрового контролю.

Контроль якості знань здобувачів проводиться через визначення форм і методів поточного контролю з освітньої компоненти та критеріїв оцінювання знань здобувачів за кожен вид навчальної роботи (під час вивчення ОК); форм і методів семестрового контролю з освітньої компоненти та критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
90–100	A	Здобувач ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми «Політичні комунікації», вміє вільно, аргументовано та самостійно викласти зміст всіх питань програми освітньої компоненти, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та самостійну роботу, демонструє глибоке розуміння теоретичних аспектів та ефективно аналізує практичні приклади. Активно бере участь в обговоренні під час занять, успішно виконує аудиторні практичні та самостійні завдання.
84–89	B	Здобувач добре володіє навчальним матеріалом, правильно викладає його, але може мати деякі неточності. Показує активність на заняттях, дуже добре виконує аудиторні практичні та самостійні завдання. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми освітньої компоненти, виконав завдання кожної теми, при цьому також враховується його активність на практичних заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи.
74–83	C	Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми освітньої компоненти. Окремі завдання кожної теми, самостійної роботи в цілому виконав не повністю.
66–73	D	Здобувач засвоїв лише окремі теми робочої програми «Політичні комунікації». Не вміє вільно самостійно викласти зміст окремих питань освітньої компоненти, деякі завдання самостійної роботи не виконав.
61–65	E	Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє самостійно викласти зміст більшості питань програми освітньої компоненти. Виконав лише окремі завдання кожної теми та самостійної роботи в цілому. Невисока активність на заняттях, задовільно, але не повною мірою виконує аудиторні практичні та самостійні завдання.
21–60	FX	Недостатній рівень знань, грубі помилки у розумінні матеріалу, низька активність на заняттях. Незадовільно виконує аудиторні практичні та самостійні завдання.
0–20	F	Відсутність знань за курсом, невиконання аудиторних практичних та самостійних завдань. Зобов'язаний повторно прослухати курс.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за видами поточного контролю подаються у таблиці.

Система розподілу балів у межах різних видів поточного контролю

Види контролю	Максимальне значення балів
Активність на аудиторних заняттях	5
Виконання практичних робіт	10
Виконання завдань самостійної роботи	5
Написання контрольних робіт	5
Сума накопичених балів <i>Рз</i>	25

Кількість балів за складання екзамену

Тестування	2×25=50 балів
Практичне завдання	25 балів
Максимальна оцінка за екзамен <i>Пс</i>	75 балів

Семестрова оцінка з освітньої компоненти розраховується за формулою:

$$ПО = Рз + Пс,$$

де ПО – семестрова оцінка з ОК (max=100);

Рз – сума накопичених балів за результатами вивчення ОК (max=25);

Пс – кількість балів за складання екзамену (max=75).

Семестрова оцінка з освітньої компоненти вноситься до відомості обліку успішності та індивідуального навчального плану здобувача освіти.

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук або персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом компоненти та виконання передбачених видів освітньої діяльності: стандартні офісні програми (Word, Excel, PowerPoint).

Політика вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента передбачає аудиторну та самостійну роботу.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Подача навчального матеріалу під час лекційних занять здійснюється з використанням мультимедійних засобів (проекування на екран в аудиторії). Практичні заняття включають як індивідуальну так і командну роботу. Створюються умови для взаємодії і діалогу між здобувачами освіти та викладачем.

За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем нижчими балами.

Під час роботи над завданнями не дозволяється порушувати академічну доброчесність: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою освітньої компоненти

1. Кочубей Л.О. Destructive digitalized modern elective technologies: the content, features, means of prevention and counteraction. *Evropský politický a právní diskurz*". 2019. Том 6. №3. Р.128-133.
2. Кочубей Л.О. PR у політичній сфері: підручник. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. 472 с.
3. Кочубей Л.О. Виборчі технології: політологічний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України): монографія. Київ : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006. 280 с.
4. Кочубей Л.О. Виборчі технології: навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ : Український центр політичного менеджменту, 2008. 332 с.
5. Кочубей Л. О. Зв'язки з громадськістю: словник фахівця. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2017. 77 с.
6. Кочубей Л.О. Громадська думка: інструментарій формування у процесі утвердження суспільної солідарності. *Studia Politologica Ucraino-Polona*. Київ-Житомир-Луцьк-Краків, 2015. С.146-154.
7. Кочубей Л.О. Підсумки президентської виборчої кампанії 2019 р. в Україні: очікування, реалії, перспективи. Розвиток політичної науки: Європейські практики та національні перспективи: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 14 травня 2019 р.). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. С.60-62.
8. Кочубей Л.О. PR-технології у виборчому процесі: порівняльний аналіз президентських кампаній Д. Трампа та Е. Макрона. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Україна і світ». Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. Вип.1. С.75-79.
9. Кочубей Л.О. Зовнішні інформаційно-комунікативні впливи: виклики для України. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2019. №3. С. 234-246.
10. Кочубей Л.О. Особливості сучасних інформаційно-комунікативних технологій в Україні. *Наукові записки ІПіЕНД*. 2017. Вип.3. С.44-70.

11. Кочубей Л.О. Інформаційна безпека держави: інструменти захисту українського інформаційного поля (на прикладі особливостей інформаційно-комунікаційних технологій у сучасному Донбасі). *Наукові записки ІПіЕНД*. 2015. Вип.3. С. 220-233.
12. Кочубей Л. О. Політична комунікація як чинник суспільного розвитку. Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. С. 564-581.

Основна література

1. Ганжуров Ю.С. Парламент України в політичній комунікації. Київ : Україна, 2007. 352 с.
2. Дойч К. Народи, нації та комунікація. Націоналізм: Антологія / упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ : Смолоскип, 2000. 872 с.
3. Дубов Д.В., Дубова С.В. Основи електронного урядування: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 176 с.
4. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. Київ : Освіта, 1999. 351 с.
5. Кочубей Л. О. Політична комунікація як чинник суспільного розвитку. Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. С.564-581.
6. Крос Кетлін, Гакет Роберт. Політична комунікація і висвітлення новин у демократичних суспільствах = Political Communication and the News Media in Democracies : Competing Perspectives / пер. з англ. Р. Ткачук. Київ : Основи, 2000. 142 с.
7. Недбай В.В. Сучасні політичні комунікації: медійно-технологічний аспект: монографія. Одеса: Фенікс, 2009. 328 с.
8. Проблематика політичної комунікації. Політична наука в Україні. 1991–2016 : у 2 т. Т. 2. Теоретико-методологічні засади і концептуальні підсумки вітчизняних досліджень. Київ : ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України; відп. ред. і упоряд. О. Майборода. Київ : Парлам. вид-во, 2016. С. 493–540.
9. Тищенко Ю. та ін. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / Укр. незалеж. центр політ. дослідж. Київ : Агентство «Україна», 2010. 148 с.
10. Холод О.М. Комунікаційні технології: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 212 с.

Допоміжна література

1. Акаймова А. Використання мовної комунікації в політичному дискурсі. Сучасна українська політика. Київ : Вид-во «Центр соціальних комунікацій», 2011. Вип.22. 422 с.
2. Габермас Ю. Дії, мовленнєві акти, мовленнєві інтеракції та життєвий світ / Єрмоленко А.М. Комунікативна практична філософія: підручник. Київ : Лібра, 1999. С.287-324.
3. Заславська О. Політична комунікація органів державної влади: теоретико-концептуальні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Політологія. Соціологія. Філософія*. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2010. Вип. 14. С. 15–18.

4. Зуйковська А.А. Соціальні мережі як середовище політичної комунікації. Наукові записки ІПіЕНД ім.І.Ф.Кураса НАН України. 2014. №1. С.272-280.
5. Кара-Мурза С.Г. Маніпуляція свідомістю. Київ : Оріяни, 2000. 448 с.
6. Ковалевський В. Політичні комунікації в процесах формування сучасних суспільних цінностей українців. Суспільні цінності населення України в теоретичних і практичних вимірах / авт. кол.: М. І. Михальченко (керівник) та ін. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. С.243-264.
7. Кочубей Л.О. PR у політичній сфері: підручник. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. 472 с.
8. Кулик В. Дискурс українських медій: ідентичності, ідеології, владні стосунки. Київ : Критика, 2010. 656 с.
9. Макаренко Л. П. Теоретичні засади ролі політичної комунікації в сучасній політичній системі. *Гілея: науковий вісник*. 2016. Вип. 110. С. 343–348.
10. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. Київ : Видавничий центр “Київський університет”. 1999. 301 с.
11. Різун В.В. Теорія масової комунікації. Київ : Просвіта, 2008. 260 с.
12. Саркісова К. Електронна демократія як форма політичної комунікації в сучасному суспільстві. *Політичний менеджмент*. 2007. №1. С.66-74.
13. DeFleur M. Theories of Mass Communication. New York, 1970. 185 p.
14. Deutch K. The nerves of Government, Models of Political Communication and Control. New York: Free Press, 1963. 316 p.
15. Laswell H. The Structure and Function of Communication in Society // Schramm W. & Roberts D. F. The Processed Effects of Mass Communication. Urbana: Univ. of Illinois Press, 1971. pp.84-99.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дяченко О.В. Основні моделі політичної комунікації та їх прояви в сучасну епоху. Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса, Сер.: Політичні науки. 2022. №7. URL: <https://jvestnik-politology.donnu.edu.ua/article/view/12791> (Дата звернення: 27.07.2022).
2. Кокарча Ю. А. Політична комунікація в мережі Інтернет: сутність та особливості використання новітніх технологій. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2016. Вип.19. С.180-185. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/27494/Kokarcha.pdf?sequence=1> (Дата звернення: 27.07.2022).
3. Почепцов Г.Г. Українські політичні комунікації: від ток-шоу до Майдану. URL.: https://www.ji-magazine.lviv.ua/dyskusija/2014/Pochepcov_Ukrainski_politkomunikacii.htm (Дата звернення: 27.07.2022).
4. Політична комунікація, її функції і засоби. Політична символіка. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-3664.html> (Дата звернення: 27.07.2022).

Силабус затверджено
на засіданні кафедри зв'язків
з громадськістю і журналістики
від 27 серпня 2023 року, протокол №1